

STATENS BRANDINSPEKTION

Meddelanden

1962:2

Brandsläckare i småbåtar (nöjesbåtar).

A. Regler önskvärda.

Brand- och explosionsolyckorna i småbåtar har under de senaste åren visat stigande tendens. Förhållandet har uppmärksammat på flera håll, bland annat av Kungl sjöfartstyrelsen och båtförsäkringsbolagen. Sjöfartstyrelsen har sålunda i dagarna reviderat de regler, som gäller brandsläckningsutrustning på sådana båtar, över vilka styrelsen utövar tillsyn (småbåtar - nöjesbåtar - är för närvarande undantagna från denna tillsyn). Båtförsäkringsbolagen planerar enligt uppgift bland annat att till kommande seglationssäsong som villkor för brandförsäkrings giltighet för nöjesbåtar föreskriva att viss brandsläckningsutrustning skall finnas ombord.

I samråd med bl a Statens brandinspektion har en arbetsgrupp med representanter för Statens provningsanstalt, Svenska brandskyddsföreningen, Svenska brandredskapsföreningen och båtförsäkringsbolagen, inom sig överenskommit att dels framlägga förslag till lämplig handbrandsläckningsutrustning för småbåtar (nöjesbåtar), dels närmare klarlägga vilka båttyper och båtstorlekar, som lämpligen borde förses med denna utrustning.

B. Företagna prov.

Som ett led i sitt arbete har nämnda grupp företagit omfattande praktiska släckningsprov, dels i en 8,3 m lång och 1,6 m bred motorbåt, dels i en 7,1 m lång och 2,1 m bred segelbåt. Efter ett flertal förprov genomfördes en provserie med användande av samma bränslemängd, 4 liter bensen, vid varje prov i såväl motor-

som segelbåten. Bränslet hälldes ut över en slagvattenyta, vars nivå hölls konstant vid samtliga prov, antändes och fick brinna i 10 sekunder, innan släckningen påbörjades. Efter varje släckning kylde båtarne genom vattenspolning, och länsning företogs till den förut bestämda slagvattennivån. Sammanlagt genomfördes en provserie på 44 prov, 22 i vardera båten. Genom att vid samtliga prov ha samma storlek på branden, och genom att samma person utförde samtliga släckningar under i alla avseenden samma yttre betingelser, måste, resonerade man, skiljaktigheter i släckningsresultaten rimligen bero på de använda brandsläckningsapparaterna. Ett klarläggande av vilka släckningsmedel och vilka apparatstorlekar och -typer, som är erforderliga och lämpliga för bekämpandet av en dylik "normalbrand", borde alltså kunna nås på detta sätt.

C. Provens resultat.

Proven gav värdefulla upplysningar dels om vilken ungefärlig mängd och vilket slag av släckningsmedel, som erfordras i en båtbrandsläckare, dels om vissa önskvärda konstruktionsdetaljer på dessa släckare.

Båtbrandsläckare synes således bära innehålla pulver eller kol-syra. Andra släckningsmedel än de nu nämnda synes - i varje fall tillsvidare - icke bära ifrågakomma. Släckarna bör därjämte ha sådana egenskaper, att sprutning kan ske i alla lägen utan att funktionsdugligheten äventyras (genom att t ex vara försedda med slang). De bör vidare vara utrustade med snabbavstängning. Så kallade dvärgbrandsläckare - dimensionerade för släckning av enkel förgasarbrand - har visat sig helt otillräckliga.

I samråd med brandinspektionen har ovannämnda arbetsgrupp numera utarbetat ett förslag till provningsförfarande, normalprov för båtbrandsläckare, avsett att tillämpas vid släckningsprovning av båtbrandsläckare vid offentlig provningsanstalt.

D. Statens brandinspektions rekommendationer.

Följande rekommendationer gäller i första hand dels motorbåtar - med undantag för utombordsmotorbåtar med motorstyrka under 20 hkr - dels segelbåtar försedda med hjälpmotor. Rekommendationerna gäller oberoende av om drivmedlet är bensin eller annat bränsle.

1. Båt med längd upp till c:a 10 m bör vara utrustad med minst en brandsläckare.
2. Båt med större längd än c:a 10 m bör vara utrustad med minst två brandsläckare. En av dessa kan utbytas mot fast kolsyreanläggning i motorrummet.
3. Brandsläckare bör vara av typ och storlek som godkänts vid normalprov för båtbrandsläckare. Förteckning över godkända släckare tillhandahålls av Statens provningsanstalt.

Det må framhållas, att också andra kategorier av nöjesbåtar än de ovan nämnda lämpligen förses med brandsläckare av typ och storlek enligt punkt 3. Ombord på exempelvis segelbåtar, som saknar hjälpmotor och som sålunda enligt rekommendationerna icke skulle behöva utrustas med brandsläckare, förekommer ju ofta uppvärmningsanordningar, som drivs med brandfarlig vätska eller gas. Dessa anordningar kan välla brand. Inträffar detta är det självfallet av största värde att ombord ha tillgång till lämplig brandsläckare.

Statens brandinspektion vill till slut framhålla, att några författningsmässiga föreskrifter att nöjesbåtar skall vara försedda med brandsläckare ej finns. Ovan framförda rekommendationer bör därför för brandchefens del endast ses som riktlinjer, lämpliga att följa vid rådgivning till allmänheten i denna fråga.

Underlaget för detta meddelande har utarbetats av kapten Åke Stålemo, Svenska brandskyddsföreningen. Samråd har skett med Kungl sjöfartestyrelsen och Statens provningsanstalt samt med representanter för båtförsäkringsbolagen och Svenska brandredskapsföreningen.

Ingvar Strömdahl
 Ingvar Strömdahl
 Riksbrandinspektör

Stig G Holmberg
 Stig G Holmberg

Summary in English

THE NATIONAL INSPECTORATE OF FIRE SERVICES.

Informative Recommendations 1962:2.

Fire Extinguishers for Pleasure Boats.

In latter years, there has been an increase in the number of fire incidents in pleasure boats. Although there are no legal requirements to have them provided with fire extinguishers, the insurance companies are contemplating to have this a prerequisite for the validity of the insurance. Tests have now been effected in order to establish a standard for adequate types of extinguishers.

In these tests, using gasoline over a predetermined area of bilge water, it has proved that the extinguishing agent would have to be powder or carbon dioxide. The extinguishers should be fitted with exhaust tubing and shut-off tap. Small extinguishers for carburettor fires proved altogether inadequate.

The recommendations are applicable in the first line to boats with inboard motors, regardless of the fuel used, and with outboard motors in excess of 20 HP. Up to an overall length of about 33 feet one extinguisher may do, but in excess of this length at least two are recommended.

Even in pleasure boats of other types than is said above, there may of course be a fire risk because of the gas or oil facilities for cooking and fuel tanks, which renders an extinguisher a desideratum.

